

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar-desember 2005

Greiðsluuppgjör ríkissjóðs fyrir árið 2005 liggur nú fyrir.

Heildaryfirlit. Samkvæmt uppgjörinu er breyting á handbæru fé frá rekstri jákvæð um 32 milljarða króna á árinu, sem er 32 milljörðum betra en í fyrra. Er raunar ekki dæmi um jafn jákvæða útkomu um áratugaskeið. Hreinn lánsfjárfnuður er jákvæður um 82 milljarða króna miðað við 22 milljarða í fyrra. Frávik frá fyrra ári skýrast að miklu leyti af 56,8 ma.kr. söluhagnaði vegna Landssímans hf. svo og 5,6 milljarða króna fjármagnstekjuskatti vegna sölnunar, sem færast bæði sem gjöld og tekjur. Fjármunahreyfingar eru jákvæðar um 50 ma.kr. Þar munar mest um áður nefnt 66 ma.kr. söluandvirði Landssímans hf., en á móti vegur 32 ma.kr. lækkan vegna sérstaks samkomulags um ávöxtun fjár hjá Seðlabanka Íslands.

Heildartekjur ríkissjóðs námu 399,3 ma.kr. á árinu 2005 og hækkuðu um 118,6 ma.kr. frá árinu á undan, eða um 42,2% og er það í samræmi við áætlanir. Skatttekjur ríkissjóðs námu 314,8 ma.kr. og hækkuðu um 20,7% frá fyrra ári. Til samanburðar má nefna að almennt verðlag hækkaði um 4% á tímabilinu þannig að skatttekjur hækkuðu að raungildi um 16,1%. Þess má geta að þessi þróun er í takt við endurskoðaða þjóðhagsspá fjármálaráðuneytisins sem kom út 24. janúar síðastliðinn en þar er m.a. gert ráð fyrir að þjóðarútgjöld hafi aukist um 14% að raungildi á árinu 2005.

Skattar á tekjur og hagnað námu 102,2 ma.kr. á tímabilinu og jukust um tæplega 18,9 ma.kr. frá fyrra ári. Þar munar mest um tæplega 8 ma.kr. aukna innheimtu tekna af fjármagnstekjuskatti sem að mestu skýrist með sölu Landssímans hf. og svo 6,4 ma.kr. aukna innheimtu tekjuskatta einstaklinga. Innheimt tryggingagjöld jukust einnig á milli ára, eða um 16,2% en til samanburðar má nefna að launavísitala Hagstofunnar hækkaði um 6,8% á sama tímabili. Innheimta eignarskatta nam 14,9 ma.kr. í desemberlok sem er aukning um 23,7% og jafngildir 19% raunhækkun. Þar munar mest um aukna innheimtu stimpilgjalda en þau hafa aukist um 42,9% á milli ára enda voru fasteignaviðskipti sem og endurfjármögnun húsnæðislána mikil á árinu. Aðrar rekstrartekjur námu ríflega 25,2 ma.kr. og jukust um 6,1 ma.kr. milli ára sem skýrist einkum af arðgreiðslum frá Landssímanum hf. og sektargreiðslum olúfélaganna.

Þróun almennra veltuskatta og þá sérstaklega virðisaukaskattsins gefur góða mynd af þróun eftirspurnar í hagkerfinu en samanlagt hækkuðu almennir veltuskattar um 20,3% á árinu 2005 frá árinu á undan, eða sem nemur 15,6% raunhækkun. Þar munar mest um 22,1% meiri innheimtu tekna af virðisaukaskatti sem jafngildir 17,4% raunhækkun. Af öðrum óbeinum sköttum má nefna að umtalsverð aukning varð í innheimtu vörugjalda af ökutækjum, eða 68,8% en hana má fyrst og fremst rekja til aukins innflutnings bifreiða.

Greidd gjöld námu 308,4 ma.kr. og hækkuðu um 28 ma.kr. frá fyrra ári, en þar af skýrast 5,6 ma.kr. af gjaldfærslu fjármagnstekjuskatts af söluhagnaði Símans og 4,6 ma.kr. af hækkun vaxtagreiðslna þar sem stór flokkur spariskírteina kom til innlausnar í apríl. Að þessum tveimur liðum frátöldum hækka gjöldin um 17,8 ma.kr. eða 6,7% milli ára. Útgjöld til félagsmála, þ.e. vegna almannatrygginga, fræðslu- og heilbrigðismála, vega langþingst í útgjöldum ríkissjóðs, eða 195,7 ma.kr. sem er nálægt $\frac{2}{3}$ af heildargjöldunum. Þar kemur fram 12,6 ma.kr. króna hækkun milli ára, eða tæp 7%. Innan málaflokksins munar mest um hækkun til heilbrigðismála, 5,2 ma.kr. og 4,2 ma.kr. vegna fræðslumála sem er 15,7% hækkun milli ára. Greiðslur til almannatrygginga hækka hins vegar minna, eða um 1,5 ma.kr. frá því í fyrra. Hækkun annarra málaflokka er mun minni, nema hvað greiðsla söluandvirðis Lánasjóðs landbúnaðarins til Lífeyrissjóðs bænda veldur 2,6 milljarða hækkun á greiðslum til landbúnaðarmála.

Lánahreyfingar. Afborganir lána námu 62,3 milljörðum króna og aukast um meira en 90% milli ára. Þær skiptast þannig að 47,7 ma.kr. eru vegna afborgana erlendra lána og 14,6 ma.kr. vegna spariskírteina. Nýjar lántökur nema aðeins 10,2 ma.kr. og eru allar innanlands. Að auki voru 5,5 ma.kr. greiddir til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar sjóðsins. Handbært fé ríkissjóðs jókst um 24,3 ma.kr. innan ársins.

Sjóðstreymi ríkissjóðs janúar - desember 2005
(í milljónum króna)

	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>
Innheimtar tekjur.....	220.854	233.762	259.783	280.696	399.289
Greidd gjöld.....	221.305	246.810	268.714	280.382	308.383
Tekjujöfnuður.....	-451	-13.048	-8.931	315	90.905
Söluhagn. af hlutabr. og eignahl.	-1.106	-3.252	-10.177	0	-57.605
Breyting rekstartengdra eigna og skulda.....	-1.242	1.688	9.836	-607	-1.286
Handbært fé frá rekstri.....	-2.799	-14.612	-9.272	-292	32.014
Fjármunahreyfingar.....	-22.915	10.478	21.115	22.700	49.874
Hreinn lánsfjárfjöfnuður.....	-25.714	-4.134	11.843	22.408	81.888
Afborganir lána.....	-22.407	-32.298	-30.702	-32.477	-62.305
Innanlands.....	-7.603	-12.217	-18.252	-7.291	-14.596
Erlendis.....	-14.804	-20.081	-12.450	-25.186	-47.709
Greiðslur til LSR og LH.....	-12.500	-9.000	-7.500	-7.500	-5.482
Lánsfjárfjöfnuður. brúttó.....	-60.620	-45.432	-26.359	-17.569	14.101
Lántökur.....	61.445	42.914	24.749	25.867	10.234
Innanlands.....	12.751	12.361	28.334	9.740	10.234
Erlendis.....	48.695	30.553	-3.584	16.127	-
Greiðsluafkoma ríkissjóðs.....	825	-2.518	-1.610	8.298	24.335

Tekjur ríkissjóðs janúar – desember 2005

	Í milljónum króna			Breyting frá fyrra ári, %			
	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>
Skatttekjur í heild.....	230.539	260.720	314.810	4,3	8,7	13,1	20,7
Skattar á tekjur og hagnað.....	75.265	83.323	102.203	4,4	12,2	10,7	22,7
Tekjuskattur einstaklinga.....	55.847	62.561	68.997	6,4	6,1	12,0	10,3
Tekjuskattur lögaðila.....	10.083	10.922	15.384	-21,5	48,5	8,3	40,9
Skattur á fjármagnstekjur o.fl.....	9.336	9.841	17.822	25,1	22,3	5,4	81,1
Tryggingagjöld.....	25.013	27.790	32.289	7,0	11,5	11,1	16,2
Eignarskattar.....	8.676	12.046	14.906	3,1	-21,4	38,8	23,7
Skattar á vöru og þjónustu.....	120.866	137.038	164.816	3,8	9,1	13,4	20,3
Virðisaukaskattur.....	80.264	91.098	111.205	5,3	9,0	13,5	22,1
Aðrir óbeinir skattar.....	40.601	45.940	53.610	1,0	9,2	13,1	16,7
Þar af:							
Vörugjöld af ökutækjum.....	4.422	6.074	10.250	-4,3	54,3	37,4	68,8
Vörugjöld af bensíni.....	7.464	8.320	8.783	-0,6	1,1	11,5	5,6
Þungaskattur.....	4.957	5.825	4.015	-1,8	5,0	17,5	-31,1
Áfengisgjald og tóbaksgjald.....	9.892	10.217	10.560	0,4	12,1	3,3	3,4
Annað.....	13.866	15.505	20.002	4,5	3,7	11,8	29,0
Aðrir skattar.....	719	523	596	15,1	1,3	-27,2	13,9
Aðrar tekjur.....	29.244	19.977	84.479	23,4	34,7	-31,7	322,9
Tekjur alls.....	259.783	280.696	399.289	5,8	11,1	8,1	42,2

Gjöld ríkissjóðs janúar – desember 2005

	Í milljónum króna			Breyting frá fyrra ári. %			
	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>
Almenn mál.....	27.672	28.692	30.950	12,4	2,0	3,7	7,9
Almenn opinber mál.....	15.093	15.233	16.516	12,8	1,0	0,9	8,4
Löggæsla og öryggismál.....	12.579	13.459	14.434	12,0	3,3	7,0	7,2
Félagsmál.....	172.132	183.182	195.745	13,4	11,6	6,4	6,9
Þar af:							
Fræðslu- og menningamál...	35.314	38.564	43.272	11,5	8,4	9,2	12,2
Heilbrigðismál.....	71.490	74.678	79.867	15,1	10,0	4,5	6,9
Almannatryggingamál.....	55.121	58.948	60.489	12,9	15,9	6,9	2,6
Atvinnumál.....	40.947	41.999	43.952	6,1	12,3	2,6	4,6
Þar af:							
Landbúnaðarmál.....	11.605	11.664	14.630	5,7	5,2	0,5	25,4
Samgöngumál.....	18.161	20.152	18.631	6,0	13,0	11,0	-7,5
Vaxtagreiðslur.....	14.949	13.076	17.682	5,8	-16,0	-12,5	35,2
Aðrar greiðslur.....	13.015	13.432	20.054	12,2	16,0	3,2	49,3
Greiðslur alls.....	268.714	280.382	308.383	11,5	8,9	4,3	10,0